

ПРОСВІТА

Газета Верховної Ради України

№ 166 (666) • П'ятниця, 3 вересня 1993 року • Ціна 60 крб.

Референдум знову «забалакали»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Абаз з листа

Правко, що замість економічних реформ ми маємо постійне підвищення цін. Найстрашніше, що молодь — не та, що спускає на багарах, — починає втрачати віру в силу своєї держави. На його ж тоді нам спирається, будучи поведінку України?

Людмила ВЕЛИЧКО.
Ковширська Кутиківського району Харківської області.

Ранкове засідання 2 вересня

Не знаю, чи погодяться зі мною депутати нашого парламенту, але, здається, ранкове засідання ані на йоту не наблизило його до вирішення найважливішого питання порядку денного сесії Верховної Ради — бути чи не бути референдуму. Протягом двох годин точилися не раз «прожовані» дискусії щодо його доцільності та своєчасності впровадження.

Стартова позиція Голови Верховної Ради України Івана Плюща про необхідність вирішення долі підготовлених уже законопроектів та постанов щодо нового чорнобильського закону, змія та доповнені до Закону «Про цілий папер та фоліову бірку», про податок на майно громадян і про господарські товариства, інших документів була практично проігнорована народними обранцями, хоча заперечення щодо розгляду цих питань не надійшло.

Народний депутат Юхимський запропонував прискіпливо попрацювати над програмою виходу економіки з кризи, а потім уже братися за все інше. На думку Сидерського, слід негайно розглянути питання про соціальний захист населення, оскільки прийняті неподалік «лібі» надбавки не цілком аргументовані і як ніхто не захищають інтереси найбільш незахищених прошарків суспільства. Депутат Яценко вважав першочерговим розгляд концепції ядерного регулювання, а Ворзак — відкласти податку на натуроплату, що дасть можливість додатково відкупити у населення кілька мільйонів тонн зерна.

(Зачіплення на 2-й стор.)

Продиктовано в номері І Греція цікавиться

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Греції в нашій державі Васілеоса Патекакіаса, на його прохання. Під час бесіди сторони обговорили питання співпраці двох країн у політичній та економічній галузях. Голова українського парламенту також поінформував грецького посла про деякі аспекти нинішнього становища в Україні.

Жертвам війни присвячена

міжнародна конференція, яка розпочала роботу в Женеві. Організатором її виступив уряд Швейцарії. Мета конференції — привернути увагу світового співтовариства, а також конфліктуєчюх сторін до необхідності суворого дотримання принципів міжнародного гуманітарного права. Особливу увагу учасники зібрання приділяють захисту цивільного населення від вогню «гарячих точок», кількість яких на планеті, на превеликий жаль, зростає. Примітно, жертвами часто стає мирне населення. В конференції беруть участь близько 150 країн світу. Делегацию України очолює перший заступник міністра закордонних справ Микола Макарівч. Його ж обрали одним із заступників голови конференції. На першому пленарному засіданні виступив генеральний секретар ООН Бутрос Галі.

Мадам Раббані проголошує єдність релігій та екологічних рухів

З першим візитом у нашій країні побувала почесний представник Міжнародного співтовариства Бахаї, відома на Заході громадська діячка мадам Мері Максвелл Раббані. Як і в інші держави, в Україні мадам Раббані завітала з місцем миру та прогадали охороми навколишнього середовища. Гостя з Тел-Авіва зустрілася з відповідальними працівниками міністерства охорони, зовнішньоекономічних зв'язків та екології, громадським містом, журналістами і, зрозуміло, з членами релігійної громади віри Бахаї.

Пам'ятники потрібні живим?

Безглуздзі мільйонні жертви — гріх без терміну давності будь-якої держави. Пам'ятники, що споруджують до сучасних дат, потрібні радше живим. 11 вересня опівдні на Зажур-горі поблизу Мгарського Спасо-Преображенського монастиря, що під Лубянами на Полтавщині, відбулась відкриття Всеукраїнського меморіалу народної скорботи «Голодомор - 33». У церкві ж — у Писчанському, вітерці на Лубяниці, відкрито пам'ятник воїнам-афганцям, шістьом молодим лясцям, що загинули, виконуючи обов'язок перед авторитарною системою. А кошти на пам'ятники збирали Лясцянський осередок Співки ветеранів Афганістану, миськавським, підприємства і мешканці міста.

Як надійний партнер і добрий сусід

Польський прем'єр-міністр К.Сухомський заявив у Варшаві, що в сусідній політиці Польщі привілейований характер має співробітництво у «вишгеральдській групі», польсько-німецько-французькі контакти, а також відносини Польща—Україна та Польща—США.

Зупинившись на «привілейованому польсько-українському співробітництві», вона підкреслила: «Взаємне політичне довір'я між двома країнами може стати моделлю для майбутнього цього регіону Європи. Польща особливо глибоко розуміє складний стан української держави, як і українську заклопотаність з приводу ризику обмеження суверенітету або зміни територіального статусу... В такі моменти Польща солідаризується з українськими друзями, а польський уряд, бачачи, що Україна брала делікатну участь у європейському економічному співробітництві. Польща очікує, що в цьому співробітництві більшу, ніж раніше, роль відіграватиме Європейський банк реконструкції і розвитку, забезпечуючи експортні кредити польсько-українського торговельного обміну».

Як бюро серед ясного неба

розділили чимало спостережічюх опублікований позавчорак указ Президента РФ «Протичасові усунування від виконання обов'язків О.Рущицького та В.Щуцького». Відразу ж негайно відрагував спікер російського парламенту, котрий, як ніхто інший, повинен був за посаду, готовий до будь-яких наступальних дій Б.Єльцина. Руслан Іманович заявив, що усунути Президента та віцепрезидента можуть лише «зід» і Верховна Рада. Одначасно указ названо незаконним і таким, що не підлягає виконанню. Висловлено також тверде переконання, що парламент, який повністю підкоряється спікеру, документ скасує.

(Зачіплення на 11 стор.)

ЗІДІЖКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

АЛЕ ПРОТИСЛОВ'ЯННЯ, АСАВГРАДІЯ

Вечірні засідання 1 вересня

Пам'ятаєте шийний зачісний протуберанс? А як він вдалося, то з них виліналися.

Голова ВР Іван Плюк персоніфікує спосіб диктату, зачісавши депутатів листа міністра паливної енергетики Російської Федерації Юрія Шафранюка. З'ясувалося: труби українські, надтопродукти — російські. Роз'яснювали цю задачу з березня не першачин, а російські та українські уряди. Проте відповіді Юрія Шафранюка і віце-прем'єра України Юхимія Завітського розійшлися на 250 мільярдів російських рублів, які, на думку Росії, ми завинили за поставлені в Україну нафтопродукти.

Народні депутати, які протягом двох днів, ніби присілилися педагогі, «випинали» питання української енергетики, зокрема, попросили схилитися до того, щоб висловити його недолюб'я, з урядом вилітати «діагнозу». Причому в Україні з'явився депутат Карпенко та Сергій Голотатий не стільки під враженнями вилітаної розбіжності, ніж з розрахунку на урядових двох сусідніх державах, скільки під впливом розповсюдження між депутатами проекту постанови «Про Програму діяльності уряду України на вересень—грудень 1993 року та на 1994 рік». У ній за-

значалося, що треба «визнати, що Україна неабияк відстала тимчасово Кабінету міністрів України додаткові повноваження із зазначеного регулювання соціально-економічних відносин, прийняти закон з цього питання». Для цього підпорядкувати урядові області Києву та Сєвастопольську міській, районні державні адміністрації і установи, що Національний банк України підпорядковується Кабінету міністрів і підзвітним парламенту. Постановою наголошувало на тому, що одна справа — арифметика для дітей, а інша — для дорослих. Як же задачі сьогодні роз'яснюватиме уряд? Згідно з розрахунками платини балансом з Росією, який склався у серпні, наш експорт до Росії становить 20,4 трільйона карбованців і импорт з Росії 32,2 трільйона карбованців. Відзначаючи велику проблематику перспективи одержувати від Росії надлишок ролного валютного фонду, Україна має змогу перевернути дефіцит платини балансу, як не парадоксально, кредитів у 250 мільярдів російських рублів (1,250 мли. карбованців), одержанням цього року — від його б ви історичних урядових двох сусідніх державах, до того ж, на певних умовах. Отже, неперекритий дефіцит, який є вихідною умовою української задачі, дорівнює 10,55 трільйона карбованців. Ще одна безжалюща умова: з наступного року енер-

госпоці з Росії продаватимуться за світовими цінами, що затронує деяким газулам народному господарству, ні, скільки, хімічний промисловість, втратою рентабельності. У задачі вимагається віддати шлях перевірки дефіциту платини балансу з Росією, реалізувати наявні можливості і, звісно, розрахувати за нафту і газ. Неврознами цієї задачі рівнозначні втрати ринку збуту експортної продукції у країнах олімпійного зарубіжжя, а передусім в Росію. Таким чином, зазначається покладатися на математичні здібності віце-прем'єра Юхимія Завітського, який в керуванні урядом, туточні програми виходу з кризи.

Як там не є, Президент України Леонід Кравчук, якого також ти «арифметика» вивела на трибуну парламенту, сказав, що такі задачі треба розв'язувати з економічними союзи з Росією, іншими країнами — за однією партою. Від таких союзи наперекір чим депутатів, Україна мало відомості, ніяк користі. Чи дає Президент гарантію, що державні не вступити в чергову авантюру? «Туті розв'язати дасть і Господь Бог», — парире Президент.

...Ініціатори народних депутатів, ініціатори розслідування, не вивалилися. Приймаючи, проект урядової програми і рішення уряду пішли на допрацювання в комісії. А як же без «перевірки зовнішньої»?

Сергій ВІАД.

Референдум знову «забалакають»

(Заклічення. Початок на 1-й сторі.)

Іван Плюк підтвердив на галасисті вирішення цих питань, і над ними вже працює уряд, але все ж таки без розв'язання проблеми розмужавання на представників, виконавчу та судову лаву в нашій державі не буде. Про те, як зробити це, роздумують, і вже склався референдум. На думку спікера парламенту, у двох третирах виборчих округів вибори слід провести за територіальним принципом, у решті — за багатопартійним. До формування влади вересень необхідно сформувати місцеві представницькі органи.

Щодо уряду денного восьмої сесії Верховної Ради, то за пропозицією більшості присутніх, треба сьогодні контентуально визначитися, які питання будуть пріоритетними. На думку народного депутата Карпенка,

передусім слід розглянути зміни та доповнення до Конституції України і Закон про вибори. Від усіх інших у подальших виступах знову порушувалися проблеми соціального захисту населення, зокрема, питання надання прийняття законів про сорогатний робочий тиждень, про вирішення колективних трудових спорів, про статус ветеранів війни і праці. Депутат Яворський запропонував доручити урядові скласти реєстр мільйонів громадян, чия діяльність може бути значущою, кому і в яких межах допомагати, скільки коштів на це виділити.

Народний депутат Дуденко поінформував парламент про рішення неоподаткованого померлого пропонує, якщо народні обранці проігнорують питання референдуму, буде розпочато згоряння трьох мільйонів підписів за дострокове припинення повнова-

жень Верховної Ради і Президента.

Депутат Осадчук нагадував, що рішення про референдум мало прийняти під тиском страйки, організаційного певних політичних сил, а не під тиском надії уникнути таких нерозумних рішень, треба заборонити службовим особам організовувати страйки урядові підпартувати збитки від того страйку та поквартити виник.

Останнім і ранковому засіданні виступив від центральної комісії виборчої референдум народний депутат Лавринюк. Він поінформував депутатів про роботу ЦВК та прийняті рішення.

Після цього виступу, здається, усім стало зрозуміло, що референдум близьким часом не буде. Навіть якщо парламент сьогодні і захоче знову повернутися до цього питання, відсутність кожну не дозволить його вирішити. Андрій БОЧКО.

З виступу Президента України Л. Кравчука на II конгресі Федерації професійних спілок України

Я не маю наміру говорити на вашому конгресі про референдум, адже сподіваюся, що Верховна Рада або підтвердить свою постанову від 17 червня, або ухвалить нову. Це право Верховної Ради. Та оскільки він тут прийняв також завулу, яку голова Федерації професійних спілок України чинно оголосив, то я висловлюю і свою позицію. Мабути, у залі є люди, котрі добре знають, як розв'язувати такі політи. Страйк має політичний характер, цього ніхто не приховував. Про те відкрито заявили страйковій комітеті шахтарів. Ціні ставилися виконати. Спочатку пропонували провести референдум про довіру чині недовіру Президенту та Верховній Раді.

Але через деякий час телефонію розмову з керівниками шахтарських страйкових комітетів. Вони й уточнили, чому, посилаючись на Конституцію, вимагають проведення референдуму. Далі слід ухвалити рішення про нові вибори. Але на основі чого? В Конституції є одне положення, й його зазначено, тому що навіколо його виникає помилування. Хочу, аби люди почули: я не переслідую особисті мети. Будь ласка, слухайте.

«Верховна Рада України може призначити всеукраїнський референдум з питань, які його зазначено, тому що навіколо його виникає помилування. Хочу, аби люди почули: я не переслідую особисті мети. Будь ласка, слухайте.

Я бачимо, в Конституції визначено про довіру чині недовіру. Після референдуму мають відбутися вибори. Коні про всеукраїнський референдум і місцеві референдуми згідно передає, що для цього потрібно заробити.

Я прошу народних депутатів ухвалити рішення, яке відповідає б статті 114—19 і відповідно статті 23 Конституції про всеукраїнський референдум. Як я розумію, ваша заява викликає мікро збігатиметься з могом товчучку. Нею ми змушувачемо, у тому, ніби спочатку я виступав за референдум, а тепер про нього. Саме про думку мажоритарної більшості, а не про меншості, я усею відповідал. Туті заявляю: ніколи не виступав проти референдуму. І не хочу вининити зустріч волі меншості.

Тепер погляньмо на політичний бик справи. Ми відповіли за долю України, маємо всіляко оберігати її. Робити все, щоб вона вижила. Наша держава перебуває в кризовому становищі. Вийти з цього можна лише тоді коли разом думатимемо, шукаючи шляхи, і Верховна Рада, і уряд, і Президент, і провідні, і всі громадські організації, політичні партії. Іншого шляху нема. Суперечення і взаємні звинувачення ведуть у безодню. Треба знайти спільну точку зору, об'єднати зусилля і волю ім'я спільної мети.

Постанова Верховної Ради України про відміну мінімальних розмірів зарплати плати та пенсії за віком відтоговлена без участі професійних спілок. Урядові рішення генеральної тарифної угоди, — говориться у заяві, прийнятий другим конгресом Федерації професійних спілок України. Федерация анмага обпублікувати офіційно розрахунок мінімального спільного бюджету і межі ма-

збігатиметься з програмом Президента. Зрозуміло, що обраний парламент матиме більше сил й підтримки народу. І тоді Президентів, або уникнути конфлікту, а спільності, нічого не залишиться, як подкажувати виборцям. І сказати: я зробив те, що зміг.

Логічно! Шляхом. Нас хочуть залучити в якийсь референдум, який не дасть жодних наслідків. Уважмо, що він відбувся. Висловлено недовіру і Верховній Раді, і Президенту. Далі слід ухвалити рішення про нові вибори. Але на основі чого? В Конституції є одне положення, й його зазначено, тому що навіколо його виникає помилування. Хочу, аби люди почули: я не переслідую особисті мети. Будь ласка, слухайте.

«Верховна Рада України може призначити всеукраїнський референдум з питань, які його зазначено, тому що навіколо його виникає помилування. Хочу, аби люди почули: я не переслідую особисті мети. Будь ласка, слухайте.

Я бачимо, в Конституції визначено про довіру чині недовіру. Після референдуму мають відбутися вибори. Коні про всеукраїнський референдум і місцеві референдуми згідно передає, що для цього потрібно заробити.

Я прошу народних депутатів ухвалити рішення, яке відповідає б статті 114—19 і відповідно статті 23 Конституції про всеукраїнський референдум. Як я розумію, ваша заява викликає мікро збігатиметься з могом товчучку. Нею ми змушувачемо, у тому, ніби спочатку я виступав за референдум, а тепер про нього. Саме про думку мажоритарної більшості, а не про меншості, я усею відповідал. Туті заявляю: ніколи не виступав проти референдуму. І не хочу вининити зустріч волі меншості.

Тепер погляньмо на політичний бик справи. Ми відповіли за долю України, маємо всіляко оберігати її. Робити все, щоб вона вижила. Наша держава перебуває в кризовому становищі. Вийти з цього можна лише тоді коли разом думатимемо, шукаючи шляхи, і Верховна Рада, і уряд, і Президент, і провідні, і всі громадські організації, політичні партії. Іншого шляху нема. Суперечення і взаємні звинувачення ведуть у безодню. Треба знайти спільну точку зору, об'єднати зусилля і волю ім'я спільної мети.

Постанова Верховної Ради України про відміну мінімальних розмірів зарплати плати та пенсії за віком відтоговлена без участі професійних спілок. Урядові рішення генеральної тарифної угоди, — говориться у заяві, прийнятий другим конгресом Федерації професійних спілок України. Федерация анмага обпублікувати офіційно розрахунок мінімального спільного бюджету і межі ма-

лозабезпеченості за широким ознайомленням населення. Конгрес прийняв також звернення до Генерального секретарю Організації економічного співробітництва і розвитку прокласти прокуратуру перевірку дія органів влади та управління і порушити кримінальну справу щодо виконання спільної оцінки економіки і доведення народу до злиденного існування.

РУХ В ОПОЗИЦІЇ. І ШУКАЄ СПОСОБИ ВПЛИВУ НА ВЕРХОВНУ РАДУ

Оскільки з уряду «брутально виникли» віце-прем'єра І. Южновського, рекомендованого Рухом на поєдинок, а також подав у відставку команду В. Пинзєвська, і намотів з'явився в уряді Д. Пугаченко, Ю. Заявляючи, «такі колоритні фігури», як В. Ландук. Рух здіймає свій тимчасовий мораторій на критику Кабінету міністрів і зазначає, що в опозиції до всіх гілок виконавчої влади, — заявив на прес-конференції 1 вересня голова НРУ В. Чорновіл. В.

Україні сьогодні — криза всіх гілок влади, сказав він далі, але причина всіх негативних процесів — у Верховній Раді, теперішній яку чинити треба означає загнути державу». Голова НРУ висловив негативне ставлення Руху до референдуму, що доувері Верховної Ради і Президенту, оскільки до нього обов'язково підключатиметься місцеві, а не національні, не маючи на те, що Рух є протиником сильних методів впливу», він шукає й Вер-

ховна Рада має піти у відставку, і змусити її до цього можна разом з професіоналами, з якими Рух обговорює спільні заходи. Сьогодні початку попереджувального страйку у Миколаєві В. Чорновіл повідомив про його намір вийти з Руху, щоб не допустити, що Рух припинить до акції. Що стосується економічного союзу з Росією, то Рух вважає, що він Україні нічого не дасть.

Костянтин ПАРИШЧУРА.

ПОРУЧИТИ КРИМІНАЛЬНУ СПРАВУ

Постанова Верховної Ради України про відміну мінімальних розмірів зарплати плати та пенсії за віком відтоговлена без участі професійних спілок. Урядові рішення генеральної тарифної угоди, — говориться у заяві, прийнятий другим конгресом Федерації професійних спілок України. Федерация анмага обпублікувати офіційно розрахунок мінімального спільного бюджету і межі ма-

лозабезпеченості за широким ознайомленням населення. Конгрес прийняв також звернення до Генерального секретарю Організації економічного співробітництва і розвитку прокласти прокуратуру перевірку дія органів влади та управління і порушити кримінальну справу щодо виконання спільної оцінки економіки і доведення народу до злиденного існування.

на ситуа-

При розговоренні цього питання на різних форумах, у пресі та в інших засобах масової інформації зацікавленим у нових виборах особам увага зосереджується головним чином на питаннях введення нової системи голосування за списки кандидатів від політичних партій, підрахунку голосів і розподілу депутатських мандатів. Але це не єдині проблеми партійним (так званої пропорційної виборчої системи). В засобах масової інформації це подається як, власне, про-

Виборча система в юридичному значенні — це перед-

відсутності німого щодо пасивного виборчого права (права бути обраним) підлягають обговоренню питання, пов'язані з підвищенням віку кандидатів у народні депутати України з 18 до 21 року, якщо це в більшості країн світу. Введення інших чинців, як невідомість деяких категорій громадян (військовослужбовців, суддів тощо), обов'язковий прохання на території до двох-трех років, званих державної мови, визначення законних джерел існування тощо.

звана відповідальність перед партією призведе до реалізації депутатам фактично корпоративних (вузкопартійних) інтересів, які в цілому можуть не задовольняти виборців. Деякою мірою безконтрольність і безвідповідальність характерні і для нинішнього депутатського корпусу, що зв'язано не з відсутністю законодавства про відкликання депутатів, а

Є ще один варіант удосконалення виборчого законодавства, який можна запропонувати, це внесення відповідних змін і доповнень до чинного Закону України про вибори народних депутатів від 29 жовтня 1989 року. Це дозволить за досить короткий термін оновити виборче законодавство і проводити вибори у відповідності до нього.

Микола МАЛИШКО,
член Центральної ви-
борчої комісії в виборів
народних депутатів, Ун-
гвіні.

СПІВТОВАРИСТВИ

- Основними завданнями Комітету є:
- міжвідомча координація робіт з питань підготовки ре-

ПОЛОЖЕННЯ

комітет України у сп
Співтовариств

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
28 серпня 1993 року
№ 358/93

нонтроль за реалізацією
договорів між Україною та
Європейськими Співтовари-
ствами.

раїни та Кабінету Міністрів України пропозиції щодо координації роботи відповідних органів державної виконавчої

Інформує державні органи України про питання співробітництва з Європейським Співтовариством;
вносить Президентіві України та Кабінеті Міністрів України пропозиції щодо

(Закінчення на 6-й стор.).

Продиктовано
в номер

Машиністи поміли руки

1 вересня о 17 годині почали страйк машиністи Миколаївського локомотивного депо. Того ж дня не були відправлені поїзди до Москви, Києва, Львова. Як повідомляв у профспівомовній комітеті дирекції пасажирських перевезень Херсонської відділення залізниць, машиністи висувають вимогу щодо підвищення заробітної плати до рівня шахтарів. Страйк ініціювали члени партійної Верховної Ради України не панічне гурдяння мітингового року, вибори місцевих органів влади на нові основи.

Не витримали...

Позавчора у Хмельницькому горляки перекрили всі центральні магістри міста, протримавши годину не ходили автобуси й тролейбуси. Це — стихійна реакція людей на різке подорожчання продуктів повсякденної необхідності й зменшення поставок хліба в роздрібну торгівлю. Подолання — люди спокійні, чий вибух протесту — перший у Хмельницькому аж від самого початку «періоду довіри».

Вільна зона в Одесі — буде

Як сказав нашому кореспонденту голова тимчасової урядової комісії по розробці проекту документа по створенню в Одесі вільної економічної зони Е.Гураїл, прем'єр-міністр підписав 1 вересня розпорядження № 691 про створення платівкової економіки. До нього ввійшли заступники міністрів економіки, фінансів, промисловості, професори В.Чарняк, О.Савченко (працює нині в Лондоні), директорів СБРР по Україні, колишній радник президента Р.Рейгана Маршалл Голдман, колишній одесит Аркадій Львова (обіймає — з Гарвардського університету, США), ректор Юридичного інституту професор Бабичук, автор концепції вільної економічної зони професор Дергачов — всього 27 чоловік. Коли почнуться практичне втілення ідей — Е.Гураїл прогнозувати відмовився, оскільки «пробовав» її він лише досить давно. Але сказав при цьому, що залишається оптимістом, незважаючи ні на що.

Одиннадцять тисячголосих голосів

На Полтавщині в День знань вперше прозвучали малюнок дзвоників в 11 нових школах. Та чи це не найбільше запитанняється цей день школярів села Нові Мартинівки, що у Пирятинському районі, бо і школа нова, і село молоде — переселенці з Чорнобильської зони і будівництво на Полтавщині. Дві нові школи введені в дію в Чутівському районі, по одній в Гребінківському, Козельщинському. Полтавському та інших районів. Будівництво ведеться за рахунок державних асигнувань, а також за рахунок підприємств, кооперативів та радгоспів. Нові навчальні заклади обідають хорошими меблями, сучасною ортехнікою.

15 мільярдів — за вид на море

Якщо бути точними — то 15 мільярдів та ще й 200 мільйонів карбованців. Саме та сума до недавнього часу «немислимим» суму на проведеному в Одесі приватизаційному аукціоні продало підприємство «Віва азс». Стартуючи при цьому перевищивши більш як у 180 разів! Вирішальну роль у тому, що від мільярдів на аукціоні перейшли до мільярдів, відіграли, безумовно, те, що одні з останніх розрахунків у черговому місяці в Одесі, на берегах Чорного моря. Отже, покупця, який вирішив записатися для широкого загалу анонімом, небезпечною сподіватися, вочевидь, надала йому відшкодування таких великих витрат. Ну, а місто, придбавши «комунальну власність за отаку мамочкувану суму, тепер має змогу «заплатити дрірку», хай хоч тимчасово, у саємому блискучий — його дефіцит досяг на цей час 10 мільярдів карбованців.

СИГНАЛІЗАЦІЯ ПРАЦЮЄ, ТЕАТР ТЕЖ

Завершуючи матеріал «Ко-го «кушати подано?» («ГУ» від 26.08. д.р.), ми обіцяли розповісти, чим закінчиться зустріч колективів створеного театру імені Фрэнка з міністром культури України Іваном Дзюбою. Зустріч — тиждень тому — відбулася, але розповідати особливо нема чого — бо, коли зустрічаються розумні люди, то сенсацийні, ніж більше сподівалися, як превало, не трапляється.

Так і тут. Франківці одностайно заявили про вірність своїм художнім принципам. Міністр же, хоч і сказав, що будь-яка єдність у нього особисто викликає деяку підозру, але директано нічого забороняти не став, як то люблять робити його попередники.

Міністр, як чоловік відвертий і шляхетний, не приховав перед франківцями

Резонанс

ми й того факту, що різні «сигнали» на театр імені Фрэнка продовжують надходити до Міністерства культури. Робити, мовляв, висновки...

А загалом — нормальна була зустріч, ділова.

Якщо й були тут сенсації — то це репертур театру на найближчі два сезони, оголошений художнім керівником франківців Сергієм Данчевком. Серед драматургів, чий п'єси вже в роботі або плануються до постановки, названо кілька імен, які ще кілька років тому могли викинути шок у правозірної франківців.

Наприклад, Іонеско і Вітмані Крик того — Ібсен («Росмерсхольм») «Пер Гюнт»), Гюґан («Кріхті-

ка Паксес»), Леся Українка («Лісова пісня»).

Той день ознаменувався ще однією сенсацією (не наврачати б) — в стінах театру імені Фрэнка з'явився Валентин Козменко-Деліде. З його іменем у цьому театрі пов'язано кілька, але нещасливих спектаклів — «Сон літньої ночі», «Прощання в червні», «Кар'єра Артура Уї». Це було майже десять років тому. Режисер змушений був тоді виїхати до Москви, у МКХАТ, потім взагалі переїхав за кордон. Ім'я тим часом стало майже легендарне.

І ось Валентин — знову тут. Поки що — як гість, оскільки не підтвердив домовленості, що він ставитиме на франківській сцені власну

інсценізацію «Кобзаря».

І, ще одне. Оти «сінтала», що надходять до Міністерства культури, та й сам візит міністра, здається, не в останню чергу обумовлено тим, що молодий режисер Андрій Жолдак несподівано перервав свою роботу у франківщині над виставою «Сутра двох палів». Просто — шпівів і не повернувся. Що ж? Конфлікт між «юним гелієм» і «реакційним театром» — ця версія виглядала надто спрощено.

Іван Дзюба запропонував помириться.

Театр активний на постановку Жолдака чималі кошти, тому не мириться — нерозумно.

Але Андрій Жолдак ще й досі не повернувся — бо йді, щоб пояснити свою позіцію.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фотофакт

«ФЕРМЕР» ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

Олександрійський завод «Автоштами» розпочав випуск унікального млина, який не має аналогів у країнах СНД. «Фермер» — така назва новинки. Він займає майже 40 кв.м., видає за годину шість центнерів продукції (три сорти борошна, два сорти висівів), обслуговують його троє робітників.

Фото Ігоря ДЕМЧУКА (Українофільм).

Повертаючись до надрукованого

ПОЧИМ КВАДРАТНИЙ МЕТР СПРАВЕДЛИВОСТІ?

20 серпня у нашій газеті було оприлюднено завуз Ірини та Ігоря Калінічів «В своїй хаті — своя прада». Подружжя не ділилося згоди з приводу квадратного питання з міської адміністрації і звернулося до депутатів з клопотанням провести перевірку житлового фонду в центрі міста, бо, мовляв, українці в місті дискриміновані. Остаточно це питання буде вирішено на наступній сесії міської Ради, а поки що відповідь Калінічів дали мер Львова В. Шнігер та начальник управління обліку житлової міської адміністрації Ю. Гринчишин.

Ю. Гринчишин повідомив, що управління було інше до покриття вимоги за надання квартири для кореспондента радио «Свобода». Так що уникнути це однієї критичної хвилі з боку опозиційної адміністрації

вирішили цього разу виявити педантизм. Калінічів, колишній політв'язень, запропонували вжити у запропоновану нову квартиру метр півні Ірини, яка нібито проживає з ними в кооперативному домішківому містечку. А стару квартиру адміністрація запропонувала продати або ж подарувати когось з членів СМТ. Подружжя не погодилось на такий компроміс і відмовилось від нової квартири.

Це житловий аспект проблеми. А політичний її носій мер прокоментував таким чином:

Значино, можна зробити аналіз, скільки метрів випадає на львів'ян, що проживають у центрі міста. До речі, цей житловий фонд заведений, багато будинків потребують негайного ремонту. А що далі? Що пропонує поважає подружжя? Когось асистити і

вселити інших? Я цього робити не буду, бо немає такого закону...

Із пропозицією Калінічів розглянути питання про заборону приватизації в архітектурних пам'ятках центральної частини міста мер погодилося. Адміністрація шукає шляхи розв'язання цієї проблеми, бо за словами мера, у випадку, де колись були розташовані консульства, станища, це були здебільшого одні людя-вдова або ще хтось.

Усі львів'яни знають, що старі вилли, де до 1939 року проживали або працювали єллі міста, мають у собі багато таємниць. Принаймні мер Львова знав, який у своїй віднолі, що сам їм з дружиною й сином також проживають у домішківому квартирі і що й йому не знавдала б долати площа для робочого кабінету. Бо ж телефонують і відіє, і вночі...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Коротко

Конференція карпатцівців

З 1 по 4 вересня в Ужгороді проходила міжнародна наукова конференція «Культура Українських Карпат: традиції та сучасність», за участю карпатцівців з різних регіонів України, а також зі Словаччини, Чехії, Угорщини, Югославії, Німеччини, США та Канади. За словами голови оргкомітету професора П.Чучка, конференція запропонує конструктивні рішення сучасних проблем культури Українських Карпат. Планується також проведення «круглого столу» на тему «Міжконфесійні відносини на Закарпатті».

Микола ГОРВАТ.

Гуманний акт

За розпорядженням Чернівецької обласної державної адміністрації в Абхазію направлено 90 тонн гуманітарної допомоги вартістю понад 100 тисяч доларів.

Сергія ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

Чудотворна ікона на Волині

За рішенням собору старої у Почаї було зведено чудотворну ікону Почаївської Божої Матері — для того, щоб відновити давні традиції хресних ходів. Богородиця в іконі наділена іконою вірності в багатьох містах і селах Волині, через яку починає маршрут хресного ходу. Заключать хресний хід 1 вересня цього року у Звенигородському монастирі Володимир-Волинського району.

Богдан БЕРЕГЕТА.

Луцьк.

Буде сік і насіння

На Олександрійському заводі «Автоматизація» освоєно виробництво машини МВН-1,5, яка розмелює пшеницю тонше помідорів за годину і видає з неї насіння.

Господарства можуть використати її прямо на підприємстві. Її завдяки високосортному насінню, якого завжди бракує нашім, а також маючій високоякісний сік.

На виставі у Києві ця машина одержала високу оцінку фахівців і практиків. Тут же реалізовано її експериментальний варіант. Ця новинка коштує менше 2,5 мільйонів карбованців.

Юрій РЕПЕШКІН.

Кіровоградська область.

ГАРТ КОЗАЦЬКОЇ СИЛИ

Запорізьке козацтво — опора й гарант незалежності України. Молоді люди, які добровільно об'єдналися навколо цієї ідеї, дією працюють. Уже сьогодні в Запоріжжі діє Сітовий колеґіум, на господарчуку — окремі загони козацьких підрозділів, літній табір у Вілюйському районі, зміцнюються курені в Гуляйпільському, Мелітопольському та інших районах. Охороняючи щогоріч-

Традиції

ний урожай у колективних сільськогосподарствах, запорізькі козаки заробляють перешній капітал з тим, щоб вкладати його у відраження козацьких господарств, які були надійною основою тилу війська запорозького. Це, до речі, бувають фермерські господарства (хоч і називалися інакше),

які виникли завдяки до американським.

Виношують у Запоріжжі й службу при поширенні козацтва в українських селах уздовж державного кордону. Один підрозділ уже хоч сьогодні готовий виступити (якщо буде, скажімо, заклик Генерального канцларіату Українського козацтва) на захист наших рубежів.

Що б хотіли побажати козаки? Перш за все, більшої

державної програми відраження козацького статусу. Адже в сусідній Росії Президент видав останнім часом два укази, що стосуються розбудови козацтва. А у нас лише проекти документів. Слід зазначити, що в Україні козацька ідея має не просто прихильників, вона збрала під свої прапори понад 30 тисяч чоловік, які так чи інакше беруть участь у козацькому русі.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Факт і коментар

Це найменше, що ми можемо зробити

За останні 5 років в Україні в аваріях загинуло 3,5 тисячі і поранено понад 30 тисяч дітей віком до 16 років. Щодоби на шляхах гинуть двоє і отримують травми двадцять невиліковних пішоходів. Дитячий дорожньо-транспортний травматизм відзначається значною тяжкістю пошкодження, найменш сприятливими результатами лікування. Виснаслідком травм понад 40 відсотків дітей залишаються каліками.

У зв'язку з цим Дитячий фонд України і Міністерство внутрішніх справ України прийняли рішення взяти під опіку дітей, що постраждали при ДТП. Ось як коментарює по цьому підполковник міліції, працівник ГУДА МВС України Василь Гелетко:

— Працівники ДАІ, роблять і будуть робити усе від нас залежить для того, аби запобігти нещасним випадкам з дітьми на дорогах. Але зараз, враховуючи стан нашої економіки, медицини зокрема, враховуючи те, що багато сімей опинилися на межі бідності, Державтоінспекція вирішила підійти до розв'язання цієї проблеми з іншого боку.

Співзв'язку з Дитячим фондом України прийнято рішення взяти під опіку дітей, що постраждали у дорожніх пригодах. Будемо надавати кошти на лікування та оздоровлення таких дітей, у першу чергу сиріт та з малозабезпечених сімей. Гроші йтимуть також на профілактичні заходи, на запобігання травматизму серед дітей на вулицях і дорогах.

Вважаю, доля дітей, що постраждали в аваріях, має хвилювати не лише нас. Вона варта того, щоб до вирішення справи привадили підприємства, організації, установи, комерційні фірми, громадян. Для допомоги дітям відкрили рахунок № 707082 у місті Києві.

Укробанку міста Києва, МФО 322012 та валютний рахунок № 707708 у Державному експертно-імпортовому банку України, МФО 322013, об'єднує з приміткою «Дітям, що постраждали у ДТП». Наші рахунки вже надходять гроші. Першими пересураховали кошти у сумі 10 тисяч гривень карбованців співробітники нашого управління. Візгукується сильне підприємство «Віннер Форд Київ», яке виділило тисячу доларів, фінансово-промислова група «Атлас», яка надала 2 мільйони карбованців.

Кошти продовжують надходити, і я хочу звернутися до усіх, хто не байдужий до долі нашого майбутнього: давайте допоможемо нещасним дітям, які стали жертвами аварій, не лише їх і напризволяще.

Ретро

РАЛЛІ НА «БАБУСЯХ»

У київському клубі «Автостетеран» збираються люди, для яких автомобіль не релікція, а захоплення. Сьогодні машини мені багатіше не по кишені. Не кажучи вже про виконані засоби пересування початку століття, на постійний ремонт яких у членів клубу

бу витрачаються останні гроші. Але як радіють автолюбители, коли їхні «бабуси» на колесах», автожолуду, поволі котяться вулицями стародавнього Києва.

Фото Віталія ЛЕЩІНСЬКОГО.

Релізі

ВТРАЧАЄМО ЗВ'ЯЗОК З МОРАЛЛЮ...

У Донецькій області вже зареєстровано декілька смертей від інфаркту, спричинених тим, що у виробничу хвилину поруч не зниклисі діючого телефонного апарата.

Лише за перше півріччя в Маріуполі вкрадено близько двох кілометрів телефонного кабелю. Не зі складів, а просто з-під землі. Зараз у приморському мі-

сті близько 200 таксофонів без трубок — зривають серед білого дня. Навіть телефонні будки крадуть — щойно почилили 10 гривень. І, кажу, ставлять на дахах замість душонки та туалету. А в сусідньому Новоазовському районі навіть стовпи на власні потреби сплялять і «транспортували».

— І ніхто не хоче й цим га-

небним явищем боротися: ні органи правопорядку, ні громадськість, — сумно констатує начальник таксофонної ділянки Маріупольського міськвладу Л. Ільченко. — Не пригадую жодного пригнітання «телефонних справ майстра» до відповідальності.

Юрія ДОЦЕНКО.

Донецька область.

Отако!

Залишили без трівів

Майже за двадцять мільйонів карбованців вкрадено речей з одного зі складських приміщень на міськему «Азоті». Не ксенофони, не мінеральні добрива, а цілістні куртки, 35 фотомашин, електрододри, спортивні костюми, килими, коти і всякий інший дефіцитний товар, придбаний підприємством по бартеру. Вкрадено, зокрема, й 120 комплектів чоловічих плавок (по три пари в кожному). І тепер на «Азоті» гадають, що ліпше: посилити охорону чи організувати секцію кудистів!..

Сергія МЕЛНІЧУК.

Рівне.

Милосердя

Радика Пилип'юку — 3 роки і 4 місяці. Виснаслідок пологової травми він хворіє важкою формою тяжкого церебрального паралічу. Лікування в провідних клініках України і Росії не дали ніяких результатів. Позовивши аквівисти халопіа одна з клінік в Ізраїлі. Для цього потрібно 50 тисяч доларів США. Батьки просять відкупитися всіх, хто не байдужий до чужого горя.

Для збору пожертв відкрито рахунок у Луцькій філіалі приватного банку «Інком» і карбованців — 070125 (для Пилип'юка В.В. на лікування сина).

Щось новеньке

Хліб за талонами

У Гуляйполі запроваджено талони на хліб. У серпні на кожного громадянина району виділено по 18 кілограмів хліба.

Таким чином ми зможемо зберегти ціну на буханець у межах 160—200 карбованців, — коментує нововведення представник Приватного банку Ігор Бірюков. — Здефендовати за умов зростання ціни іде за рахунок компенсацій підприємств. А для того, щоб продукт харчування підприємстві люди не пускали на згодування тваринам, — запровадили місячну норму «в одні руки». До речі, хліб за вільними цінами можна купувати без обмежень.

Наш кор.

Знак бід

У Харкові знову загинули міліціонери

Недвичайна пригода припомілилася донькам парків. Після ввечері за телефонним «02» до міліції подзвонив якийсь Віктор Шегіда. Відрекомендувавшись директором однієї з комерційних фірм, він попросив термінової допомоги, пояснивши, що в його квартиру мають намір пролізати кримінологи. На місце виклику прибули сержант Олег Донцов та молодший сержант Валентин Бутушенко. Піднявшись до квартири №53, в якій, за словами сусідів, проживав зазначений Шегіда, сержанти, після невдалої спроби відкрити двері, натиснули на кнопку дзвінка. В стіні між пролунало страшної сил вибух.

Начальник УВС Харківської області генерал-лейтенант Олександр Вандура у заяві для преси пояснив, що за попередніми даними слідства господар квартири, злякавшись нападів, закликав під двері кілограм тротилу. В момент, коли пролунало дзвінок, він знаходився в одній із найвіддаленіших від входу кімнат. Не запанічавши, він, хто подзвонив, Шегіда утік саморобним мінус.

Працівники міліції зафіксували відрив. В будинку частково зруйновано 18 квартир. Поручено кримінальну справу, ведеться слідство. Директора Шегіда заарештовано. Витрати на похорон міліціонерів закла на себе органи внутрішніх справ. Завдяки жорсткій мобілізації міськвиконкому надано матеріальну допомогу у розмірі по 500 тисяч карбованців. Це вже далеко не перший в області за останній час трагічний випадок, в результаті якого відірвалося життя працівників охорони. До цього трагедія Бутушенку не було ще й тридцять.

Микола КОСІЙ.

Харків.

Земля під ногами ще не горить, але вже провалюється

Аварії

У Калуші, на одній із ділянок, де прокладають виробки колишньої шахти, провалюється земля поверху. У провалі глибинною понад 10 метрів потрапили колектор, по якому стоки концерну «Хлорвініл» подають на очисні споруди. Ситуація склалася загрозливою. Руїнування колектора призвело б не лише до забруднення території, а й парализувало б роботу багатьох підприємств міста. Однак щого не сталося. Зустрілими ко-

лективістами ремонтно-механічного заводу і заводу калієних добрив концерну «Хлорвініл», а також ряди місських служб аварію вдалось ліквідувати. За кілька діб на відстані 72 метри вони проклали нові металеві труби і направили по них стоки.

До речі, провали на виробках старої шахти у Калуші не новина. Років п'яти тому провалилася частина вулиці з будинками. Іні аварія тоді припинила уягу не лише калієнських, а й московських відомств. Розробляли спеціальні програми попередження подібних ситуацій. Однак справу до кінця не довели. За промислових спеціалістів, колектор мав провалитися ще три роки тому. Так що аварію можна було попередити.

Василь САМАРІВ.
Івано-Франківська область.

Karl

В. ПУСТОВОИТЕИНС

* Торговельні надбавки* на зерно, вироблене в Україні, на пшеничного першого і другого сорту та житинного, і другого сорту, будуть збільшені з 1990 року. Збільшення пшеничного першого і другого сорту в 10 відсотків, житинного першого сорту не більше 10 відсотків, жита і бучачини відповідно в 10 відсотків, а також збільшення скармливання встановлюється Міністерством, а на борозно зерно Міністерством згідно з Міністерством Республіки України, обласними, Київською та Львівською торговельно-адміністративними управліннями для торгівлі зерном, а також медикою від форм власності. У межах встановленого ліміту державної торгівлі зерном торговельно-надбавки Рада Міністрів Української Республіки, Київської та Львівської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а також обласних адміністрацій, які розташовані в межах України, згідно з роз'ясненнями в Міністерстві України.

дукції, призводить до зниження фінансового забезпечення і банкрутства товаровиробників. Надзвичайна комісія з питань агропромислового комплексу зобов'язала представників Президента України в Одеській і Херсонській областях Ільїна В. О. та Мельникова О. Т. до 10 верес-

(Закінчення
тож на 3-й стор.).

10. Комітет має печатку та емблему із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням.

СЕРВІЗНІ СОЛОДКЕ

Для виробництва цукру Україна має виключно сприятливі природні умови, порівняно розвинений сировинну та виробничо-технічну бази. Сьогодні кожен третій га багатоврожайних належить до найбільших у світі виробників цукру, випереджаючи такі держави, як Франція, Німеччина, США.

Особливості цукроварного комплексу України є те, що в минулому він забезпечував не лише потреби республіки, а й інших регіонів СРСР. У 1986—1990 роках із середньорічного виробництва (5,8 млн т) більше половини направляли за її межі.

Нині, коли одним із визначених завдань є визначення тенденцій виробництва, пріоритетний розвиток яких в найбільшій мірі сприятиме посиленню економічного потенціалу держави, розширенню експортних навічків, виробництво цукру набуває майже такого ж значення, як для Росії добування нафти. Якщо в минулому експорт здійснювався методом централізованого розподілу і обов'язкових поставок, то тепер мова йде про запровадження найбільшого в світі цукрового ринку. Щоправда, для цього треба здійснити реорганізацію організаційних та економічних заходів щодо підвищення ефективності виробництва цукрових буряків і цукру — 80.

У сироварстві цукру, більше половини (в 1992 році — 58 відсотків) припадає на морозива, тому поліпшення її якості й скорочення витрат на всіх етапах виробництва, дрібна, перевезення і переробки є головним резервом підвищення ефективності виробництва. Уже в найбільшій частині на лавах країни треба запровадити новітні технології виробництва сорти А і гібриди, повністю забезпечити посівні мінеральними добривами та вітчизняними засобами боротьби з бур'янами, хворобами шкідливими рослинами, дати селянам надійну техніку. У цукровій промисловості на рахунок удосконалення технологічних процесів та обладнання підвищення рівня збору цукру з ланки та значно зменшити витрати пального-енергетичних ресурсів. Це тим більш важ-

ливо, бо з виробництва цукру на кожному гектарі та витратою пального Україна значно поступається більшості бурякопосівних країн.

Донедавна рахунок різниці у світових та внутрішніх цінах вітчизняний цукровий конкурентним порівняно з імпортом. Коли ж ціна на енергоносії та основні технологічні матеріали наближалася до світового рівня, становище змінилося. Наші заводи незабаром можуть затриматися продукцією, а в країні держав близького добування імпортовий цукор буде дешевшим.

Серед комплексу заходів досить важливе значення має економічна зацікавленість бурякопосівних господарств та цукрових заводів у збільшенні виробництва цукру та його експорту. Спроби механічного підвищення продуктивності за виробничими цілями та забезпечення ними споживачів із заводів на господарстві, як це має місце при створенні агропромислових систем, в рідлі обсягів призвели до зменшення його виробництва і надходження до держави. У 1992 році цукрові заводи Київської області направили державі 89,7 відсотка виробленої продукції, Луганська і Салісковицької агропромислових систем відповідно 80,4 і 58,5, заводи Черкаської області — 80.

Тільки забезпечення обсягіву зацікавленості у кінцевих результатах, можливо збільшити площі під фабричними буряками, підвищити їхню врожайність, якості, зменшити втрати при збиранні, зберіганні та переробці. Для цього потрібно, по-перше, повністю приватизувати цукрових заводів шляхом акціонування з участю бурякопосівних господарств; по-друге, розробити таку систему розрахунків за буряки та виплати дивідендів за акціями, яка з зацікавленістю господарств на не в отриманні максимальної кількості цукру у вигляді натуральної оплати, а в збільшенні його експорту.

Уточнює пропозицію шукати проблему збільшення виробничих потужностей шляхом будівництва невеликих паливо-енергетичних заводів, як свідчить світовий досвід. Як свідчить світовий досвід, для роз-

виненних країн характерні високі темпи концентрації цукроварного виробництва.

В США за останні два десятиліття кількість цукрових заводів скоротилася з 54 до 37. При цьому їхня сумарна потужність не зменшилася, а потужність одного підприємства зросла в 1,5 рази. В Німеччині (ФРН та НДР) за цей час кількість заводів скоротилася з 106 до 52, загальна ж потужність підприємств зросла в 28 відсотків, середня потужність одного заводу — в 2,5 раза.

У Франції в 1985—1991 роках кількість заводів скоротилася вдвічі, сумарна потужність зросла більш як утричі, середня потужність одного підприємства — в 6,5 рази. Нині в світі ефективно працює чимало цукрових заводів, потужність яких з 4 рази перевищує найбільш потужніша в Україні.

Зростає, хова і повільно, рівень концентрації і цукрового промисловості України. Середня потужність одного заводу за двадцять років збільшилася на 40 відсотків. Якщо на початку 60-х років будівництво підприємств становило 2,5—3 тисяч тонн переробки буряків на добу, то в останні роки — вдвічі більше.

Україна — машинобудівна держава. І це дає можливість забезпечити цукрову промисловість всіма видами технічного обладнання та загальнопромислового устаткування. Стан матеріально-технічної бази підприємств галузі вимагає прискорити виготовлення на заводах Мінмашпрому України устаткування великої одиничної потужності, в першу чергу дизельні апарати, буровий обладнання, насосів, обладнання для сушіння цукру, мому тощо.

Це одне, на великих підприємствах сироварстві можна майже на третину нижче, ніж на малих. Продуктивність праці, відповідно, значно вища — не лише в основному виробництві, а й в усіх інших підрозділах, виключаючи сироварне господарство.

Валерій ШТАНГЕВ,
генеральний директор
НП «Цукор».

ЕКОЛОГІЯ

То лише здається, що в Кіровограді обмаль промислових підприємств. Насправді ж їх на 10 тисяч мешканців припадає більше, ніж у Харкові чи Луганську. І з найбільш небезпечних відходів — нафти місто у висхідній ліній.

Раніше проблему розв'язували просто: невидиме — нешкідливе. Тому ставалися нещадні. Того жаснілися Мешківці. Їхній тоді спеціаліст переконував кіровоградців, що кислотні «газові домішки» і мінеральні «Холодні калачі» — мінеральні корисні організму. Чого варті хоча б заявка заводу Імени Таратути: «Маємо для закорочення на полігоні в районі Мамаєва 140 тонн щорічного металобрухту».

Лише три роки тому назвали заводним підприємством з переробки його зберігання токсичних відходів. Хоча і не без труднощів, тежого переконали, про об'єкт побачили. Відсутність матеріалів та виконавців не завадило зареєструвати дирекцію нового підприємства при мі-

ськвиконкомі, від імені якого і пробували «виривати» детонатор екологічної бомби. До цього часу ніби так і тріщить, зливалося у Мамаєвах отруту — за чверть віку тут разом із зліпосовано землю зливалися відходи більше 200 тисяч тонн «смішних».

Першого року шукали, що ж потрібно, другого — заповняли документацію. Торік беззлідово сперечалися щодо дрібниць. Не вирішили навіть головного, чий завод і хто його фінансуватиме? А інфляція швидко додає купівлі і мільйони раху обернули мільйонні.

Бездіяльність, некомпетентність, закупівлі іграшечних контролерів змушували ініціаторів чок сьогодні відмовлятися від ретинного заходу.

— За останні три роки

Актуальні інтер'ю

НАРОДЖУЄТЬСЯ ГІГАНТ

Міжнародний тендер (конкурс) за право споруджувати нафтопереравлювальний комплекс на Чорному морі поблизу порту Шиденний укриває. Та асе ж бесіда з Бенджаміном Бойс-севичем, старшим менеджером австралійського «Кіро Крейт баку», який допомагає нашим урядовим структурам організувати отой тендер і консуляту Іх, дещо прояснює ситуацію.

— Отож, пане Бойс-севич, як організовано тендер?

— Спочатку хотів би зазначити, що наш банк має в світі добру репутацію як один з найкомпетентніших у справі організації подібних акцій. Тому, наприклад, діючі зв'язки з Держкомнафтогазом України, ми разом з його спеціалістами швидко підготували пакет конкретних документів. Перебачте, я там процедуру організації, терміни проведення тендеру, вказали на банків технічні аспекти проекту. Зоклада, як і критерії придатності проекту до реалізації.

— Як саме?

— Перше: запропонований проект за своїми техніко-технологічними характеристиками й методами спорудження об'єкта має бути екологічно беззапідняний. Друге: доступність вартості проекту для українського уряду. Третє: фінансові спроможності спільно з Держкомнафтогазом України фінансувати проект. Четверте: наявність досвіду спорудження подібних терміналів. І п'яте: готовність широко використувати на будівництві роботу сил і матеріальні ресурси України.

9 липня листи-запрошення до участі в тендері та заповнені пакети документів ми розсилали 33 адміністраціям світу. Уже відгукнулося 16.

— Звідки ж ці фірми?

Три — американські, три — норвезькі, дві — французькі, а ще — з Англії, Голландії, Швейцарії, Японії, деяких інших країн. Усі вони одержали технічні

задання і нині розробляють проекти спорудження морської частини терміналу.

— А як щодо берегової, наземної частини?

— Пізніше на себе українські будівельні організації, які мають необхідний досвід у спорудженні подібних об'єктів.

— Коли ж будуть представлені тендери і ананізовано переможця тендеру?

— Термін таке: останній день подання документів учасниками тендеру — 27 серпня, а 14 вересня стане відомий переможець, тобто фірма, яка споруджуватиме термінал.

— А хто визначатиме переможця?

— Цим займатимуться спеціальна тендерна комісія й три експертні групи. До речі, одна з них — комплексна, незалежна — в основному з науковців Одеси, щоб відстоювати екологію, зрозуміти інтереси свого регіону. Хотів би зазначити й таке: після укладення угоди на спорудження терміналу приступать до роботи третя сторона компанії, яка постійно іспектуватиме здійснення проекту. Вона ж разом із замовником приматиме головні об'єкти вказівки сертифікат про те, що термінал сповня відповідні міжнародні стандарти.

— Як швидко може бути споруджений термінал?

— Якщо коротко, розпочатимуть на весні 1994 року, то вже через п'ять років вони можуть бути завершеними.

Інтер'ю узяв
Георгій ВОРОТНІЙ

НІЧІНІ НЕБІНІ

Мінмашпрому, хоч і знає вину своїх підприємств, фінансово не виділяє. Найгнітний вихід — поставити штабдому під транспорт з відходами. Природоохоронні, міськвиконком дозволили не приймати. Мамаєва токсичного першого та другого класів несеся. Мисля влада власне схаменулася: куди ж їх діяти? Накосувати на підприємстві, у межах міста? Знову безвихідь?

— Однаково я проти накопичення відходів у Мамаєвах, — не заважає керівник сектору обласного управління захисту природи І. Демчидина. — Нарешті маємо, нехай і неопаний, ані «Вінерету», що його зберігатимуть на території міста. Тут уже табличка Менделєєва, яка Кілька грамі «копей-

лю» можуть зникнути всім відомий Кіровоград.

Найпротистий аналіз, з яким, на превеликий жаль, записалися на 20 років, свідчать про близькість катастрофи. Тут уже можна, як мінімум, добувати нафту: в одній каналі кубодержмента непереставляються траншеї нафтопродуктів, з липня — 300. Є і ще дуже небезпечне. Про все поки що ніхто не знає. Десь у жовтні вони можуть бути завершеними.

Завод побачили. І заволення небезпечне. Адже в Ігулі виводили однокласні нафти і двофазних жаб ще років з десять тому. Що буде далі?

Ю. РЕПЕНІН
Кіровоград

«Треба любити й пишатися найкращою своєю матір'ю»

ОФОРТИ

М. Шевченко

«Бути добрим гравером — значить ширити серед громади прекрасні і повчальні, значить бути хористим людям і угодним Богові». Так розумів Тарас Шевченко своє покликання офортиста. Не всі наші громадяни знають, що свого часу Шевченко називали російським Рембрандтом, що його, як одного з найкращих «авансюр», було удостоєно звання вченого. У звітній часи (та й за інерцією і в наші тижні) це означало б високі прикриті блага: безплатну державну дачу, престіжні замовлення, численні тиражі видань тощо. Йому ж вилало лобачити лишень два свої «Кобзарі». Не відомо навіть сепарувати значущий життєвий задум. «Поставлю хаточку, садочок кругом хатини насаджу...» — це так і лишалося нездійсненою мрією. Власного нутка у генія України не було. Та й нині, судячи з усього, не дуже затисну Шевченкові на рідній землі. Його творчість логічно знають не тільки учні, а й учителі. Ідеологія тоталітарної системи свідомо дистанціювала Шевченка на п'єдесталі, духовно віддаляючи його від народу на цілу епоху. Йині жорсткий і брутальний це був розрив — зрозуміти з генія народу ідею Граніті, батони, бронзові погруддя, багатометрові, часом бездарні пан'ятини, козачини для глухих, самотньо й сумно нагадують нам про це. Наш моральний борг перед Шевченком — неолітний.

Й тому кожне людяне наближення до Кобзаря, прагнення зрозуміти його слово, уваж-

ними очима подивитися на «Маловиничку Україну» тиснуть і обнадіюють. Негуче, адуліве осягнення творчого матеріала, що зветься Шевченком, — відчутний мром до національного самоудорожжя. «Навчений трохи мистецтву малювання, а розпочав видання, назване ім'ям «Маловиничка України». Так він писав, приступаючи до створення своєї рідної мистецької енциклопедії, що мала, за його задумом, вийти окремими випусками чотири рази на рік. Було це 1843 року. Однієї сніг побачили лише два випуски, нудні ушішли шість офорти з сідмичення, що при арешті Тараса Григоровича було вилучено цілий чемадан офорти, які поки що не вдалося знайти. Але й те, що відстолю зникло, — відстолю являє нинішню культуру. Особливо для нього то був снігівський обов'язок прислухатися «...якщо не ради добра... то прийнятні для славні імені України». Для багатьох своїх сучасників видатний художник відкрив Україну. Й вони зачурували її красою та історією. А для наступних поколінь художників Шевченко показав шлях новаторства в пейзажному, побутовому та історичному жанрах. Моральний ориєнтир на цьому шляху — неперемінна любов до рідної землі.

Ми можемо тепер спориствитися чудовим виданням офорти Т. Г. Шевченка, здійсненим виробничо-творчим підприємством «Реденція газети «Діло ва України», якому офорти були люб'язно надані Центральною науковою бібліотекою імені В. Вернадського АН України. Видання присвячене 150-річчю виходу «Маловинички України». Художник оформлення Б. Бродського виконав твмним чином, що можемо фактичний офорти має в лапці самостійне значення і може бути використаний як окрема художня річ, що, без сумніву, принесе і малогарбиту нинішню, і доброту сільську хату чи сучасний будинок, а твмко шкільний клас чи студентську аудиторію. Там примітно бути, там треба, щоб Шевченко і ми йшли назустріч один одному, щоб він був

завжди з нами, особливо тепер, коли нам так бракує любові до найкращої своєї матері — рідної землі.

Людмила БАРАНОВИЧ.
На знімку: офорти Т. Г. Шевченка «Судия рада», «Видубицький монастир у Києві», «У Києві», «Беззакон».

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

РОСІЯ «ІМПЕРІЯ БІРШТЕЙНА»?

У ЦЕНТРІ УВАГИ — ВІЙСЬКОВІ ПРОБЛЕМИ

У Тбілісі з робочим візитом перебував командувач об'єднані РСР Франк Пачас. До його зустрічі з Е. Шеварднадзе обговорювалися питання військових відносин, зокрема проблем охорони спільного кордону з наміром колишнього СРСР. Командувач перемовин, Е. Шеварднадзе заявив, що сторонам досі не вдалося узгодити усіх питань.

ПРИКОРДОННИЙ КОНТРОЛЬ СТАВ ЖОРСТКИМ

Для забезпечення охорони економічних інтересів Росії адміністрація Псковської області встановила прикордонну смугу завширшки 5 кілометрів у районах, які межують з Литвою і Естонією. Відтепер для в'їзду на режимну територію господарствам належатиме отримати спеціальний дозвіл прикордонників.

ЩО ХВИЛЮЄ УЗБЕЦЬКИМ ПАРЛАМЕНТ

Розглядаючи чергове сесія Верховної Ради Узбекустану, Парламентські розглядають проекти законів державного будівництва, торгівництва, економіки, оборони. Обговорюватиметься і проект законодавчої акти про параді узбецької писемності на латинську транскрипцію. У разі його ухвалення узбецькі чотирьох у цьому столітті зміняє у написанні узбецьких літер. В узбецькому правоправі зникла арабська, латинська графіка, а після революції — кирилиця.

ДО ЦИВІЛЬНИХ ТРЕБА СТАВИТИ МИРОВОЇЮ

Ворогівські сторони у Боснії погодилися об'являти пошуків. Згідно з даними Міжнародного Комітету Червоного Хреста, у сорока дев'ять тисяч, розташованих у зоні конфлікту, утримуються понад 400 азіатів. Представники комітету стверджують, що пошуків упродовж кількох місяців не вистачило. Це дає підстави зробити висновок, що ніхто не дозволить точних даних про кількість в'язнів. Тобто пошуків можуть стверджувати на власний розсуд. Без сумніву, Комітет Червоного Хреста зазначає, що у цій війні до азіатів ставляться гірше, ніж у будь-якому конфлікті. Він також каже, що в ісламських країнах затримують тисячі цивільних осіб і що протин них в основному спрямовано більшість бойових операцій.

НОВА ВІЙСЬКОВА ДОКТРИНА АМЕРИКИ

Понад 20 мільярдів доларів буде заохочено звадки зміни пріоритетів у обороні країни. Міністерство оборони США оприлюднило нову військову доктрину. За новою доктриною охоронюватимуться території в Європі, в Африці, в Азії. Міністр оборони Л. Еллін сказав, що «п'ятирічний план перебудови створення нечисленних, мобільних та ефективних збройних сил, які широко застосовуватимуть до досягнень техніки і технології».

ДОПОМОГА ПАЛЕСТИНЦЯМ

Скандинавські держави погодилися надати 125 мільярдів доларів допомоги населенню окупованих територій сектору Газі і Західного берегу ріки Йордан. Про це оголошено на зустрічі з керівниками норвезької, шведської, данської, фініської, швейцарської та іспанської. А тим часом Фрідман звернувся до Європейського співтовариства з проханням розглянути можливість надання допомоги новим органам палестинського самоврядування у секторі Газі і Йерікові.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Жодного дня без скандалів у політичному житті Росії — це акме, по-моєму, девіз, який ставитимуть жителі. Однак міністр, що наразі веде діалог і наразі виступає, переривав усі поведінки. Все почалося з одкровення бізнесмена Дмитра Язовського, який нині безбідно живе за океаном. Цей громадянин, який колись до певного часу відомий, поргас світ одкровенням корупції у найвищих ешелонах влади Росії досягав фантастичних розмірів.

На свою біду російський політичний опору як почав з'ясувати між собою, хто як «випадатимий». Заневажачи посилалися як з роту достатку. Особливо ніс підмоги виступу в парламенті віце-президента Рудольфа з його «визнанням компромату». Силу виходу хвали не міг годі перебачити й заговор, що все вичне й вичне підіймається драбинкою політичної кар'єри і серйозно мріє про комуністичний старт у президенти. Людя Євдокіна виводили і його прізвисько серед причетних до незаконних рахунків в іноземних банках.

Однак драматичною кульмінацією виступу, як ринути слідом, стало виявлення факту: всі вони пов'язані так чи інакше з іменем однієї людини та діяльності однієї

фірми «Слабеко». Назва ця складена з перших літер імен двох власників, а також скорочення від «Бірінштейн і компанія». Саме з паном Бірінштейном, який народився 1947 року у Вілнській й дослужився до директора текстильної фабрики в рідному місті, по в'язні не баче раніше сказав.

Борис Писнович Бірінштейн був одним з перших «буржуйських» союзов, що виникли до ізраїлю, що на самому початку сімдесятих в соціалістичного бізнесмена. Однак маленька бізнесменська країна була для нього надто скромним полем, і Бірінштейн, отримавши як й канадське громадянство, розпочав активну діяльність у багатьох регіонах світу. Причому, «Слабеко» абсолютно нічого не виробляла, а лише

Скандал

купувала й перекуповувала. На Заході з таким активним довом не програвалися Бірінштейн повертається до рідних пенатів. Але вже у якості «таємного» бізнесмена. З 1985 року починається його активне проникнення на радянський ринок, пошук знайомих у найвищих ешелонах влади, серед співробітників КДБ та «воєдів» військово-промислового комплексу. А до початку останнього року існування СРСР Борис Писнович уже мав особисте сприяння самого Миколи Крутицького — керуючого справами ЦК, що загинув після путчу за величезними обставинами. За твердженнями багатьох впливових осіб масової інформації, «Слабеко» була вибрана для «відмивання» грошей КПРС, переправлених за кордон. А сам Бірінштейн, користуючись практично необмеженим доступом представництва на території колишнього СРСР. Причому, занаува в Україні

спільне підприємство з АвтоЗАЗом. Останнє, як і всі інші, нічого путнього створити не змогло. А стратегічного мого «Слабеко» стала монополізація всіх зовнішньоторговельних операцій з природними ресурсами країни СНД. Саме тому Борис Писнович не скликав на обідній й підарунків можновладців. Першим же зрозумів Президент Киргизстану Аскар Акаєв, який зробив Бірінштейна на своїм радником з міжнародних справ. Після серії економічних провалів країни на зовнішньому ринку Акаєв розірвав всі контакти з «Слабеко».

Нині деякі оглядачі в Москві доводять до страшенних узагальнень на підставі того, що іх країна стала «імперією Бірінштейна». Навряд чи це так, однак абсолютно очевидно — поява на світ нових матеріалів, пов'язаних з діяльністю «Слабеко», допоможе викрити не мало фактів корупції у найвищих ешелонах державної влади РФ.

ЛІЛЯ ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Фотофакт

СТАЛОСЯ ТЕ, НАЩО СПОДИВАЛАСЯ ДАВНО

Таке основне думке півнувало в литовських засобах масової інформації в той день, коли остання російська військова частиня залишила територію Литви. Міністр охорони краю А. Бутічявичюс на офіційній церемонії, яка відбулася в будинку парламенту, доповів Президенту А. Бразаускасу, членом сім'ю і уряду про те, що виведення військ повністю завершено. Літою Народного фронту Б. Юозас Бургіс сказав, що цей день є знаменною подією в історії «нашого народу». Водночас, деякі

урядові чиновники, що Литві все ж таки не вдалося діяти згодом з Росією щодо компенсації за перебування військ на литовській території.

На знімку: виведення російської армії з Литви відбувалося організовано і урочисто.

Фоті ІТАР—ТАРС.

Реалії

ПОЛІТБЮРО ЗІБРАЛОСЯ... В ТЮРМІ

У тираській в'язниці відбувся показаний 72-літній Неджме Ходжа. Дружина колишнього албанського диктатора Едвіна Ходжі засуджено до одnorічного ув'язнення за злочини владі та державними коштами. Йдеться про 75 тисяч доларів. «З Едвіном ми жили трошки краще, ніж тисячі доларів», — каже пан Неджме. Очевидно, на ці гроші люди, до чого нині доводяться свідки, агадані суми й справді незначні.

Наприкінці серпня в Тирасі архітектуральні все коштів політбюро в чолі з 68-річним Раїмом Алі. Його після смерті Едвіна Ходжі в 1985 році очолював партію і державу. Рік тому, коли демократична опозиція перемогла на виборах, Алі пішов у відставку. Однак за час перебування при владі, особливо після того, як наприкінці 80-х років «ліній революції» (окрім Румунії) охопили такі звані соціалістичні країни, він приєднався до сил, що виступали проти цих сил, щоб звинуватити його у злочинах державними

коштами в особливо великих розмірах. Разом з ним у слідчому ізоляторі сидять «колонії» — міністр торгівлі, секретар з ідеології ЦК КІА, міністр сільського господарства та інші члени політбюро. Так раніше власті ігнорували Фатоса Нано та Вільсона Ахметі, які були перемрами у 1981-91 роках.

Напевно, читачі «Голосу України» пам'ятають телевізійні кадри дворічної давності, коли албанці хто як міг дівалися до судів італії, Греції. За деякими даними їх лише в Італії було більш як 40 тисяч. Щоб не мати клопоту, більшість з них італійські власті відправили назад додому й виплатили надати Албанії гуманітарну допомогу. Так ось значну частину цієї допомоги і призначені колонії лідери. Причому не тисячі (як у випадку з Наджме Ходжою), а мільйони доларів.

Слідчі вважають, що архітектурна група — це лише надто частина албанської держави. На волю залишилися чимало колоніальних партійних функціонерів, внаслідок яких вони не могли довести до логічного албанського бізнесмена, в країні є кілька десятків мільярдів доларів, серед яких переважно ті, що в комуністичні часи були при владі. Зокрема, Хісей Шаку — в минулому чиновник в міністерстві зовнішньої торгівлі. Нині він власний одинокий з албанців в Тирасі кафе «Європа». Або племянник шведської охорони Едвіна Ходжі, який зараз воює мережею мільярдів у столиці.

Цим даним інформаційним агентства повідомляють, що італійські власті знайшли 40 албанців в... холодній війні албанського революційного суду. Іх відразу ж повернули додому.

Спартак ТОЛЮКА.

Освіта

ПРОДОВЖИТИ НАВЧАННЯ В АМЕРИЦІ — РЕАЛЬНО

Як повідомляло редакцію поштового Сполучених Штатів в Україні, розпочався третій тур конкурсу на стипендію імені Едмунда Массі. Особи, яким жові освіту в американських університетах у галузях медичної, економічної, юридичної і державного управління мають право претендувати на стипендію. До уваги братиметься акосний рівень академічних знань, професійна кваліфікація та організаційні здібності і даних галузі.

Конкурс за умовами його організаторів проводиться для громадян України або громадян інших нових незалежних держав, які проживають на її території і котрим не більш як сорок років.

Докладніше інформацію щодо умов конкурсу виплатити для громадян України можна отримати у Київському держ. університеті (вул. Володимирська, 60, кімнат 218—219) або за телефоном (225-71-62).

Анкети для добору учасників конкурсів виплатити за вказаною адресою. Посольство США в Україні анкети не забезпечує.

Гортаючи зарубіжні пресу

Американська газета «Нью-Йорк таймс» опублікувала статтю військового спеціаліста Дж. Локвуда, який аналізує точку зору, з якою цікаво буде ознайомитися нашим читачем.

ЧАС ЗРОБИТИ ВИБІР

* Незажадкою на останні кроки адміністрації Клінтона, аби переконати Україну відмовитися від ядерної зброї, зрозуміло, що багато офіційні особи США все ще не повністю розуміють погляд України і Росії на цю проблему.

Після запланованого усвідомлення, що тиск на Україну з метою примусити її віддати ядерну зброю Росії лише змисловий, провідні настрої в українському парламенті, погляді на особливих дорученнях Строби Тейлора нещодавно побував у Києві з метою «зняття особливого наголосу» з ядерної проблеми шляхом розвитку відносин з Україною в інших, менш суперечливих сферах. Проте не зрушення в політиці США щодо України матимуть суттєві наслідки, на які США не розраховували.

— Зняття особливого наголосу з проблематики ядерної зброї має свою зовнішньодипломатичну перевагу для України. Не піддаючись тиску з боку США і Росії щодо виконання положень Договору про скорочення стратегічної наступальності зброї і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї без одержання відповідної компенсації, Україна змусила Сполучені Штати змінити свою жорстку позицію. Україна повністю усвідомлює значення ядерної зброї, як ознаки національного престижу і засобу політичного примусу. Вона розглядає ядерну зброю як головний гарант незалежності проти зростаючого, на її думку, російського імперіалізму. Таючим чином, будь-яка спроба Сполучених Штатів примусити Україну віддати ядерну зброю невідомою зміною внаслідок руйнування України загрожує її самостійності.

Зовнішньополітична команда Клінтона, здається, ще не усвідомила, що багато країн не вважають контроль над озброєнням і розброєння як саму по собі цінну мету. Фактично ж, добре це чи погано, ми є єдиною країною, яка, здається, справді у не вірить. Для багатьох представників «неадекватного» світу створення власного ядерного потенціалу все ще вважається легким шляхом для підняття політичного впливу і престижу за відносно невелику плату.

— Російські ультранационалісти розглядають зброю в політиці США щодо України як парову струю Росії як великої держави. За конфліктом між Україною і Росією з приводу ядерної зброї приховується більш широка боротьба між двома діаметрально протилежними політичними цілями: збереження незалежності України, з одного боку, і відновлення Російської імперії — з другого. Навіть Борис Єльцин у промові в російському парламенті у листопаді 1992 року заявив, що «якщо Росія як великої держави» базується «на тому, що її збройні сили мають ядерну зброю». Отже, російські ультранационалісти, які бажають відновлення колишньої радянської імперії, природно вважають, що відмова від ядерної зброї є основною передумовою для досягнення цієї мети. Як ядерні держави, Україна і Казахстан могли б завадити імперським планам Росії.

Схвалюючи політику Росії щодо передачі всієї ядерної зброї колишнього СРСР під контроль Росії, адміністрація Клінтона фактично підтримує відтворення в кінцевому рахунку Російської імперії. Це, тим більше, що Єльцин, цей удаваний силовик російської демократії, ніколи не підтримує кроків по реставрації Російської імперії, позиваючи, хоча й несправді, до якої нестійкою є насправді його політична база. Воин повинні також усвідомити, що наповнення Єльцина на вимоги над усією мовою радянською ядерною зброєю повністю гармоніює з поглядом «відтворення імперії» Росії, який є політичним парадигмою на даний момент будівництва імперії просто стільки, скільки в списку пріоритетів Бориса Єльцина порівняно з економічними інтересами і забезпеченням власного політичного майбутнього.

Сполучені Штати у кінцевому рахунку повинні зробити вибір між Україною і Росією, які примушують до конфронтації з проблемою ядерної зброї. Змінюючи свою ядерну політику щодо України, не Україна, а Сполучені Штати підтримують протиріччя Росії контролювати всю ядерну зброю, адміністрація Клінтона усвідомлює, що без цього небезпечною ситуацією. Мета України по збереженню політичної самостійності неусмішна з ме-

тою Росії по відношенню до своєї імперії. Ці розбіжності не можуть бути врегульовані лише дипломатичними засобами. Якщо пустити ці події на самоті, Росія в кінцевому рахунку розв'яже війну з Україною, що відновлення свого права на відтворення імперії, особливо у випадку, якщо Єльцин буде усунутий. Нейтральна позиція США дасть зелене світло якійсь будь-якою ультранационалістичному режимові, який захопить владу в Росії.

Але якщо нейтралітет не є прийнятним курсом для Сполучених Штатів, то, не прийняттям є і продовження підтримки врання Росії мати контроль над всією ядерною зброєю колишнього СРСР. Твердження, що контроль Росії над ядерним арсеналом необхідний для погіршення розповсюдження ядерної зброї, не співпадає з уявою багатьох країн третього світу про те, що воляція ядерною зброєю додає престижу. Якщо Сполучені Штати продовжуватимуть підтримувати претензії Росії на володіння всім ядерним арсеналом, Україна і Казахстан одержать потужний стимул для співробітництва з державами, які мріють стати ядерними, обіцяючи їм допомогу у створенні незалежного ядерного потенціалу. Насправді ж, політика США швидше сприятиме розповсюдженню ядерної зброї, ніж запобіганню йому.

Адміністрація Клінтона не може дозволити собі припинити дурити як Україну, так і Росії, не створюючи при цьому загроз миру в Європі. Якщо Сполучені Штати дійсно бажають сприяти демократії — або, принаймні, стабільності — у відносинах між колишніми радянськими республіками, вони повинні усвідомити ту реальність, що в довгостроковому плані більшою гарантією для миру є підтримка незалежності України, а не розз'єднання Російської імперії. Якщо Президент Клінтон спромогеться усвідомити цю реальність і діяти рішуче, його найбільшим внеском у справу демократії, свободи стане не ведення війни, а її відвернення.

переговори, конфліктологія, папіри російської. Ця виставка підійде, так як виставляють за фактом «міжнародна інформація». Потреба у таких фактах велика, тому в перших числах вересня проведуть співбесіду для зарахування одразу на другий курс з даної спеціальності. Однак і вимоги до студентів серйозні: за плечима, як кажуть, треба мати мінімум два курси вузу, знати ЄОМ, сполудити інженерним мовою.

Сподіваюся, що в недалекому майбутньому у нас буде створена і своя школа з теорії переговорів.

Георгій ПОЧЕПЦОВ.

ЯК ГРИМ З ЯСНОГО НЕБА

(Заключення. Початок на 1-й стор.)

Важко відомити Р. Хабсбургові в лоті: мінішій указ, безсумнісно, «розкладає» з боку В. Єльцина. Як бачи, як сприймуть політику, народ таке рішення, що явно виходить за рамки діючих законів Росії та новостворених, наданих Президентом? Судити з перших вгледів, народ поставився до усунення О. Рутського досить спокійно. Замови не зупинилися, шари роботи не поклали. Мало того, незалежна профспілка гірників Кузбасу підтвердила, що вона відрізняється від інших не підтримує.

Що стосується В. Шумейка, то в історії з ним В. Єльцин дів безпорадного. З одного боку, зрозуміло: Володимир Шумейкович можуть у будь-який момент повернути в його в'язницю. А з другого, за несприятливою для нього ситуацією подій, — призначити в жертву. Тим більше, що знову знову на його адресу висувается серйозне. Але про підготовку цієї протидії, ймовірно, в Шумейку знав заздалегідь. Бо ж іще до опублікування указу він провів прес-конференцію, де повідомив про своє рішення попроситися в ти-

часову відставку, щоб довести свою невинуватість у пред'явленні О. Рутському звинувачення.

А віде-президента указ застав у найнесподіваніший момент. Він настільки звик до «історичного» роліо викривача свого патрона і з можливістю в гарячі моменти сховатися за тою ж стіною «блого дому», організувати там «группу оборони» при допомозі астаф'євських, константинівських і пудовинських, що у перший день навіть не зміг адекватно відреагувати на указ.

Тан, законодавчо північно, судячи, як і наші власне, драме і винагає серйозних зноги. Молоді держави, що виникли на руїнах величезної імперії, потребують формування всіх необхідних політичних інститутів. Тому наряд чл варто було б серйозно ставитися до того чи іншого «суду» (адже в Україні справа «судської держави», який не передбачували у стилі російських в'язниць. Але така реальність, в значенні, і наші суди узагалом призначені до того, що відбувається в Москві, з українським лідерами — робити відповідні висновки.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

ПОКИ ПОЛІТИКИ ВІДСТОЮЮТЬ ПРИНЦИПИ...

У ході постійного розвитку переговорів між відомими ворогуючими боснійськими сторонами знову дався знання з суперечності щодо територіального поділу країни. Лідер мусульман А. Ізетбегович відмовився погодитися з проєктом, за яким більша частина території країни відійде сербам та хорватам. Однак, міжнародні посередники вважають, що, враховуючи ситуацію, про це відмовитися з запропонованим план — це найкращий варіант, на який може розраховувати мусуль-

манський уряд. Він і вперше А. Ізетбегович погодиться із запропонованим планом територіального поділу Боснії за етнічним принципом.

А тим часом у столиці Боснії склався драматична ситуація: біляні утримують населення потерпає від нестачі електричної енергії, води, продовольства.

На злижку ІТАР-ТАРС: мешканці Сараєва набирають у пластмасові каністри питну воду.

Власкорми повідомляють

Мінськ

«ФІЛІПС» У БІЛОРУСЬКІЙ АРМІЇ

Незабаром, з усього видно, деякі частини Білоруської армії будуть оснащени телефонною апаратурою фірми «Філіпс». Підприємство, що це відомо, в Мінську миттєво почне. На місцях спеціалісти об'їжджатимуть в Білорусі кілька АТС, а також навчати у ФРН білоруських обслуговуючих персонал.

Віктор ХОРОШОЦЬ.

Вільнюс

ПРИТІХА ДО ЛИТВЫ СКЛАДНІШЕ, НІЖ ДО ПОЛЬЩІ

Діями уряду Литви країна поставлена, згідно з вимою жорстких правил в'їзду в країну громадян із СРСР, в тому ж Р. Тимасово, де не відомо, в Мінську миттєво почне. На місцях спеціалісти об'їжджатимуть в Білорусі кілька АТС, а також навчати у ФРН білоруських обслуговуючих персонал.

Надія ДОРОШИНА.

Добре слово й терористу зрозуміле

Підтверджує сказане досі боротьби зі злочинцями, які піддаються на захопленні заложників. Точні, це не власне боротьба, а форми ведення переговорів, після яких терористи віддають своїх заручників, звільняючи заложників. Виявля знаходити спільну мову з опонентом важливе не лише в екстремних ситуаціях. Навіть переговори зі страйкарів вимагають дотриман-

ня певних, непомітних на перший погляд, канонів. Ці канони діють на Заході й в США займаються багато наукових центрів. А в нас до недавня проблемами конфліктології цікавився досить вузьке коло осіб.

І ось нарешті з київською назвальною роу в Українському інституті міжнародних відносин при Київському університеті запроваджено нові дисципліни: теорія

«ЖИВЫЕ» ЭТИКЕТКИ - новая жизнь Ваших товаров

флексграфические этикетки-наклейки,
изготовленные по заказу в Германии,
способны привлечь к Вашему
товару внимание покупателей
с самым изысканным
вкусом

Специальная
ссылка для
производителей
Украины

тел. (044) 264-44-01
265-54-07
факс (044) 265-83-62

Равняйся!

SMIRNOFF!!!

Смирновская водка -
со складов в Киеве

тел. (044) 417-83-92
факс (044) 417-83-86

Сигареты **Marlboro** - продажа оптовых
партий со склада
в Киеве

тел. (044) 417-83-92, факс (044) 417-83-86

АКЦИОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ВІДКРИТОГО ТИПУ «ДОНЕЦЬКИЙ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД» з 10 вересня 1993 р. починає відкрити підписку на акції власного випуску.

Донецький фінансово-інвестиційний фонд (далі - фонд) - акціонерне товариство відкритого типу. Основною метою діяльності Фонду є операції на ринку цінних паперів та інших інструментів фінансового ринку згідно з чинним українським і міжнародним законодавством. Фонд зареєстровано розпорядженням № 424 від 24 квітня 1992 року виконавчим Київським районним Рад народних депутатів Донецька.

Адреса Фонду: 340048, Україна, Донецьк, пр. Титова, 9. Телефони: 91-33-79, 91-30-75, 91-33-08.

У рамках підписки на акції власного випуску, уставний капітал Фонду на 25 липня 1993 року склав 1.000.000.000 (одні мільярд) карбованців, з них 250.000.000 карбованців - уставний внесок, 750.000.000 карбованців - внески акціонерів (плата за акції трьох випусків (емісій)).

Розрахуновий рахунок відкрито у Київському відділенні АК Промінвестбанку Донецька, № 467381, МОФ 334271.

Предметом діяльності Фонду є:

випуск цінних паперів;
комерційна діяльність на ринку цінних паперів;
комісійна діяльність на ринку цінних паперів;
здійснення від імені і за дорученням юридичних і фізичних осіб формування «портфеля цінних паперів» і його сервісне обслуговування, а також представлення інтересів зазначених осіб;
надання консультаційних дослідницьких послуг у сфері інвестицій, акціонування, фінансової стратегії юридичним і фізичним особам;
збирання, аналіз, розповсюдження і публікація інформації про ринок цінних паперів;
надання інших послуг з випуску і обігу цінних паперів, що не заборонені чинним законодавством.
Рішення про емісію цінних паперів прийняті загальним збором акціонерів (протокол № 4 від 28 липня 1993 року).

Емісія цінних паперів проводиться з метою залучення іноземних інвестицій у об'єкти, що

приватизуються;
інвестування коштів у об'єкти приватизації;
здійснення посередницької діяльності з приватизації державної та комунальної власності України;
проведення аукціонів і конкурсів по об'єктах приватизації;

операції з приватизаційними сертифікатами;
сприяння приватизації державної та комунальної власності;

правове, організаційне, консультативне і ринкове забезпечення інвестиційних процесів і емісії цінних паперів;

формування і розвиток ринку цінних паперів, операції з ними.

Загальний обсяг емісії 5.000.000.000 карбованців, з них 1.000.000.000 - оплачений статутний капітал.

Статутний капітал Фонду поділений на 900.000 простих іменних акцій і 100.000 привілейованих іменних акцій. Запланований обсяг - 4.000.000.000 карбованців. Буде випущено 4.000.000 простих акцій серії А № 892801 і 4 892800.

Усі акції - іменні. Номінальна вартість акції - 1000 карбованців.

Аналітичний баланс АТ відкритого типу «Донецький фінансово-інвестиційний фонд» станом на 1.07.1993 року

АКТИВ	тис. крб.
1. Основні кошти і внески	169458
2. Завпаси і витрати	198
3. Кошти, розрахунки та інші активи	567255
БАЛАНС	736911
ПАСИВ	тис. крб.
1. Джерела власних коштів	700244
2. Розрахунки та інші пасиви	36667
БАЛАНС	736911

Пробуток акціонерного товариства відкритого типу «Донецький фінансово-інвестиційний фонд» за результатами діяльності за перше півріччя 1993 року склав 147.000.000 карбованців.

А. ВОРОБІЙОВ, президент фонду.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОПОНУЄ:

офісні меблі та меблі для комп'ютерів;

несові апарати для ошдбенків;

електронні несові апарати для торгової мережі;

підсильно-грошові машини;

телефакси, редіотелефони, автовідповіді.

Тел./факс у Житомирі [0412] 24-07-16.

Концерн «Омата» реалізує мазу М-100, дизельна паліне - Л-40, бензин А-76.

Мінімальна партія мазу - 2,5 т, пального - 500 т.

Телефони: (044) 417-31-83, 417-22-27.

EXHIBIT 11.1.2

40. **переселен**

ПРОГРАМА УЗ

Ю до восьм
льм «По
дом».
ують юні
льм «Во
реді мно
фільм «
жна студі
України.
льм «Чуд
я».
Бойчук.
аль укр
ам'яті ж
чистина.
тський кан
льм «Нар

«ОСТАННІЙ

22.20 містар Браун* (Аестра
Піснн-93. У парер

«РОСІЯ»
на праці.
них людей
моя. Пе
ляки не спі
ніл. Фаст
ні пісні.
верин.
удуть.
ефільм
217 сері
Европи
е питанні
режисар.
й чемпіон
нодень» про
новини.
Рост». Муз
ефір. На
удуть.
назує
м. 2 серія
тська год
панорама.
ний чем
ієйсу.
кляшоу.
ми для д
орать.
а кирусьє
а Цитанов
Европи к

Мини,
Кламб,
Цкий худ. с
м.
Мини,
Кламб,
Цкий
Джон Джо
Крестовий п
Кламб,
«Поме, что

